

Lov (Hør!) de Bestemmelser, der lige frem høre til Fællesforfatningen og efter Sagens Natur aldrig kunne beholde deres Plads i den særlige Forfatning for Danmark; men Regjeringen har fundet det rigtigt, at man først forhandle Sagen med Folkethinget" (Hør!). Det er denne Udtalelse af Førsteministeren, der har ophævet al Tvivl om, hvorvidt man fastholder Udtalelsen af 13de Februar 1852. Det er denne og Finansministerens Udtalelse heri dette Thing, der giver den største Berettigelse til at indgive Adressen. Det er derfor, at Uro og Belysning er fremkommet, at den ærede Førsteminister lige tværtimod, hvad der blev udtalt den 13de Februar 1852 af Regjeringen, meente, at, dersom det ikke levede til Noget at forhandle med Rigsdagen, var Regjeringen berettiget til at octroyere en Forfatning og såaledes udelukke af Danmarks Riges Grundlov, hvad den vilde, og det er dette, som den ærede Landstingsmand ikke maa have læst; thi ellers kunde han ikke komme og sige, at Ministeriet havde Ret i ikke at indlade sig paa Fortolkningen af Forbeholdet, thi det har desværre altfor tydeligt fortolket dette Forbehold. Der har atter været Tale om Tillid til Ministeriet idag, og jeg er derfor befolet til at gjentage, at, naar Adressen og naar jeg ved, at motivere Adressen har talt om Mistillid til Ministeriet, saa er det ogsaa om Ministeriet som Ministerium at jeg har talt. Jeg har aldrig udtalt Mistillid specielt til hvert Medlem af Ministeriet, som Mand, som Minister. Det er langt fra, at jeg har udtalt Noget om, at hver for sig ikke er en paalidelig og agtværdig Mand; det være meget langt fra mig. Jeg kan gjerne have fremhævet enkelte Udtalelser af enkelte Ministre, som gjorde dem politisk upaalidelige; men jeg har aldrig sagt Noget, som kunde være til Forskælnelse for den enkelte Minister. Jeg skal endnu til Slutningen anbefale Adressens Vedtagelse, og min væsentligste Grund for dens Vedtagelse er netop den, at jeg ønsker at bevare Tilliden, ikke Tilliden til Ministeriet som Ministerium i dets Heelhed, — thi den betragter jeg som tabt i Rigsdagen og det danske Folk, — men der er en anden Tillid, som er

vigtig at bevare, og netop fremfor nogenstunde i det nærværende faretruende Øieblik, og det er Tilliden mellem Konge og Folk, mellem Folkerepræsentationen og Folket selv, og denne Tillid vilde efter min Mening tabes, dersom ikke Rigsdagen i de sidste Dage, da den er samlet, forsøgte et af de sidste Skridt, den har for at bevare Rigsdagen en værdig Holdning ligeoverfor Regjeringen, ligeoverfor Folket.

Besæfely: Det havde ikke været min Hensigt at tage Ordet i denne Sag, da, saavidt jeg veed, min Anskuelse om Ministeriet er bekendt; men der er fremkommen saa mærkelige constitutionelle Anskuelser i denne Sag, at jeg troer dog dertil at maatte knytte et Par Bemærkninger. Det er blevet udtalt, at det er en uhyggelig Discussion, en Adressediscussion, fordi Rigsdagen ikke befinder sig paa det sædvanlige constitutionelle Standpunkt, men forhandler, uden at det ansvarlige Ministerium er tilstede. Jeg finder intet Sted i vor Forretningsorden udtalt, at Ministeriet ikke kan være tilstede under en Adressediscussion. Jeg finder intet Andet udtalt derom i Grundloven, end at hvert af Thingene kan indgive Adresser til Kongen. Jeg veed derfor aldeles ikke, hvorfor vi skulde befinde os paa et andet constitutionelt Standpunkt ved at forhandle her om Indgivelsen af en Adresse til Hans Majestæt, end naar vi forhandle en anden Sag her i Thinget. Efter min Anskuelse er det aldeles det Samme. Dersom Ministeriet ikke finder det hensigtsmæssigt, dersom Ministeriet antager det bedre for sig ikke at være tilstede, ikke at forsvare sig, ikke at oplyse Thinget og dets enkelte Medlemmer om muligen urigtige Anskuelser, som de maatte være om Ministeriet, saa er dette jo Ministeriets egen Sag; men det kan, saavidt jeg skjønner, aldeles ikke forandre den Stilling, Rigsdagen indtager med Hensyn til Discussionen. Jeg har dernæst hørt udtale, at man har forlangt for Meget ved at stille et Spørgsmaal til Ministeriet og forlange et Svar derpaa. Det er en constitutionel Anskuelse, som jeg ikke godt kan bringe i Harmoni med nogen constitutionel Anskuelse, som jeg kender. Det er jo naturligvis den ærede Landstingsmand (Lüttichaus) virkelige Mening, som han der har udtalt; men jeg kan